

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Освітній менеджмент

підготовки магістра
спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.021 Середня освіта
(Англійська мова та зарубіжна література)
освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова та
зарубіжна література

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Освітній менеджмент» підготовки магістра, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література.

Розробник: Семенов О. С., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Шелудченко С. Б.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач

кафедри:

Семенов О. С.

© Семенов О.С., 2025

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Англійська мова та зарубіжна література магістр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90/3		Рік навчання: 2
		Семестр: 3
		Лекції: 8 год.
ІНДЗ: немає		Практичні: 30 год.
		Самостійна робота: 46 год.
		Консультації: 6 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська

Заочна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Англійська мова та зарубіжна література магістр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90/3		Рік навчання: 2
		Семестр: 3
		Лекції: 8 год.
ІНДЗ: немає		Практичні: 6 год.
		Самостійна робота: 64 год.
		Консультації: 12 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Викладач	Семенов Олександр Сергійович
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук
Вчене звання	професор
Посада	завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Телефон	+38 050 378 37 69
e-mail	semenov.oleksandr@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi
Викладач	Алендарь Надія Іванівна
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Телефон	+38 050 378 54 65
e-mail	Alendar.Nadiya@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент *«Освітній менеджмент»* належить до нормативних дисциплін освітньої програми та покликаний формувати у здобувачів освіти системні уявлення про функціонування закладу загальної середньої освіти, виробляти загальні та окремі спеціальні (фахові) компетентності, що складатимуть основу організаційної діяльності майбутнього педагога в галузі освіти. Програмні результати, формування яких передбачено у процесі опанування змісту освітнього компонента, спрямовані на розвиток у здобувача освіти готовності розв'язувати складні завдання організації та керівництва освітнім процесом, оволодіння інноваційними управлінськими підходами, здатності приймати відповідальні рішення щодо впливу на функціонування освітньої системи в контексті НУШ.

2. Мета і завдання освітнього компонента. ОК має на меті ознайомити здобувачів освіти з теоретичними та практичними засадами планування, організації, мотивації та контролю з метою досягнення координації людських, фінансових і технологічних ресурсів, необхідних для ефективного функціонування закладу загальної середньої освіти; сформувати вміння аналізувати діяльність освітньої системи як об'єкта управління; розвивати у майбутніх педагогів особистісні та професійні якості, необхідні для управлінської освітньої діяльності.

Завданнями вивчення освітнього компонента *«Освітній менеджмент»* є:

- сформувати в здобувачів освіти уявлення про методологічні та теоретичні основи освітнього менеджменту;
- ознайомити майбутніх професіоналів в галузі освіти з основами діяльності директора закладу загальної середньої освіти;
- навчити здобувачів освіти приймати управлінські рішення, організовувати їх реалізацію та регулювання;
- ознайомити здобувачів освіти із регуляторними основами управління якістю освіти в Україні;

- ознайомити здобувачів освіти із зарубіжним досвідом функціонування освітніх систем.

3. Результати навчання (компетентності).

Освітній компонент спрямований на формування таких **загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей**:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у професійній педагогічній діяльності, процесі навчання англійської мови та зарубіжної літератури, а також самоосвіти, що передбачає дослідницьку та інноваційну діяльність і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність діяти відповідально та свідомо на засадах поваги до прав людини, виявляти повагу та цінувати українську культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві.

Фахові компетентності

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування у здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ФК7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

Компетентності предметної спеціальності:

ПК1. Здатність проектувати безпечне освітнє середовище, освітні програми й індивідуальні освітні маршрути здобувачів освіти з англійської мови та зарубіжної літератури.

ПК2. Здатність здійснювати науково-педагогічне спілкування в освітній галузі, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи з англійської мови та зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ПК3. Здатність володіти всіма складниками комунікативної компетентності англійської мови на рівні C1 і використовувати їх у процесі професійної і міжособистісної комунікації у сферах усного і писемного мовлення.

ПК6. Здатність володіти технологіями навчання англійської мови і зарубіжної літератури, використовувати різноманітні методи і прийоми навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, оцінювати їх ефективність і

розробляти шляхи їх удосконалення.

ПК7. Здатність проєктувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольно-вимірювальних матеріалів.

Програмні результати навчання:

РН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН3. Називає й описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН4. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

РН6. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН7. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН9. Називає й аналізує шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН10. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН11. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН12. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

РН14. Визначає і враховує в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів; аспекти емоційно-етичної компетентності, компетентності педагогічного партнерства щодо спілкування зі здобувачами.

ПРН3. Обирає методи і прийоми навчання англійської мови і зарубіжної літератури і контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; оцінює навчальні матеріали та адаптує їх до конкретного освітнянського контексту, створює навчально-методичне забезпечення для проведення занять з англійської мови і зарубіжної літератури.

ПРН6. Взаємодіє зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовує практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практичні (семінари)	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Методологічні засади управління освітньою системою в умовах глобалізації.	9	2	2	4	1	ДС, ПО /10
Тема 2. Освітня система як об'єкт управління.	9		4	4	1	ДС, ПО /10
Тема 3. Діяльність суб'єктів управління освітою.	9	2	2	4	1	ДС, ПО /10
Тема 4. Теоретичні основи освітнього менеджменту.	11		4	6	1	ДС, ПО
Тема 5. Забезпечення результатів управлінської діяльності в освіті.	11		4	6	1	ДС, ПО /10
Тема 6. Соціально-педагогічні аспекти освітнього менеджменту.	10	2	4	4		ДС, ПО
Тема 7. Управління інноваційним розвитком освітньої системи.	6		2	4		ДС, ПО /10
Тема 8. Управління якістю освіти.	11		4	6	1	ДС, ПО /10
Тема 9. Менеджмент позашкільної системи освіти.	6		2	4		ДС, ПО
Тема 10. Особливості функціонування зарубіжних освітніх систем.	8	2	2	4		СР 10
Контрольна робота						20
Усне опитування термінів						10
Разом годин / Балів	90	8	30	46	6	100

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практичні (семінари)	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Методологічні засади управління освітньою системою в умовах глобалізації.	10	2		6	2	ДС, ПО /15
Тема 2. Освітня система як об'єкт управління.	8			7	1	
Тема 3. Діяльність суб'єктів управління освітою.	10	2		7	1	
Тема 4. Теоретичні основи освітнього менеджменту.	9		2	6	1	ДС, ПО /15
Тема 5. Забезпечення результатів управлінської діяльності в освіті.	7			6	1	
Тема 6. Соціально-педагогічні аспекти освітнього менеджменту.	10	2		7	1	
Тема 7. Управління інноваційним розвитком освітньої системи.	9			7	2	
Тема 8. Управління якістю освіти.	9		2	6	1	ДС, ПО /15
Тема 9. Менеджмент позашкільної системи освіти.	7			6	1	
Тема 10. Особливості функціонування зарубіжних	11	2	2	6	1	ДС, ПО /15 СР 10

освітніх систем.						
Контрольна робота						20
Усне опитування термінів						10
Разом годин / Балів	90	8	6	64	12	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо, ПО – поточне опитування, ДС – дискусія, ЕО – експрес-опитування, СР – самостійна робота.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота передбачає опрацювання теоретичних основ матеріалу по кожній темі та рекомендованої викладачем навчальної літератури з переліку, відповідно до структури навчальної дисципліни.

Самостійна робота здобувача освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов’язкових навчальних занять, без участі викладача, що включає:

- опрацювання теоретичних основ матеріалу, що обговорювався на лекціях. Перевірка здійснюється під час семінарів та практичних занять.

- підготовку до практичних занять, яка включає теоретичне опрацювання окремих тем або питань, що попередньо не обговорювались на лекціях та семінарах. Перевірка здійснюється під час практичних занять і оцінюється відповідною кількістю балів.

Самостійна робота здобувачів освіти спрямована на засвоєння теоретичного матеріалу та розвиток здатності до самоаналізу, усвідомлення власних зон розвитку в питаннях професійної діяльності менеджера системи освіти. У процесі підготовки теоретичних питань та виконання діагностичних методик, а також обговорення тем і отриманих результатів на практичних заняттях здобувачі освіти мають змогу визначити свої сильні і слабкі сторони і напрацювати індивідуальні програми розвитку, вдосконалення певних індивідуально-типологічних якостей та/чи управлінських стратегій.

Перелік тем, питань та завдань для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Перелік питань / завдань для самостійного опрацювання	Кількість годин денна/заочна форма
1	Методологічні засади управління освітньою системою в умовах глобалізації.	1. Філософія освіти: управлінський контекст. 2. Вплив загальнонаукових підходів на управління освітою.	4/6
2	Освітня система як об’єкт управління.	1. Аналіз стану діяльності освітньої системи 2. Колегіальні органи управління освітою.	4/7
3	Діяльність суб’єктів управління освітою.	1. Експертиза компетентності керівника закладу освіти. 2. Управління виховною роботою закладу освіти.	4/7

4	Теоретичні основи освітнього менеджменту.	1. Внутрішкільне управління та його функції.	6/6
5	Забезпечення результатів управлінської діяльності в освіті.	1. ІКТ в управлінні освітою. 2. Управління персоналом.	6/6
6	Соціально-педагогічні аспекти освітнього менеджменту.	1. Лідерство в освіті. 2. Етика управлінської діяльності.	4/7
7	Управління інноваційним розвитком освітньої системи.	1. Проаналізувати сучасні моделі освітнього менеджменту.	4/7
8	Управління якістю освіти.	1. Атестація закладу освіти. 2. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.	6/6
9	Менеджмент позашкільної системи освіти.	1. Управління процесами творчого зростання.	4/6
10	Особливості функціонування зарубіжних освітніх систем.	1. Особливості функціонування освіти країни Європи (за вибором).	4/6
РАЗОМ			46/64

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

IV. Політика оцінювання

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики, корпоративної культури та толерантності, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, бути організованими і сумлінними, нести особисту та колективну відповідальність. Здобувачі освіти мають без вагань звертатися до викладачів за консультаціями у разі потреби.

На початку вивчення освітнього компонента викладач ознайомлює здобувачів з метою і завданнями освітнього компонента; видами робіт та критеріями їх оцінювання; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з політикою відвідування занять; з принципами академічної доброчесності (детально за покликанням: [Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)); з особливостями отримання різних видів освіти. Здобувачі зобов'язані відвідувати практичні заняття, де вони отримують бали за поточний контроль.

За наявності об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими освітніми потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умов певних сімейних обставин тощо, здобувач може оформити індивідуальний план, і навчання у такому випадку відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до [Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [Положенням](#)

про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. Усі види навчальної діяльності здобувачів оцінюються певною кількістю балів. Комплексна оцінка знань здійснюється викладачем за 100-бальною шкалою. Сумарна кількість балів, яку здобувач отримує при складанні модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає лінгвістичній оцінці: «відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «достатньо», «незадовільно».

При вивченні нормативного освітнього компонента «Освітній менеджмент» здобувачі освіти зобов'язані виконувати завдання, передбачені навчальним планом у повному обсязі, зокрема відвідувати лекції, опрацьовувати рекомендовані джерела літератури, готувати теоретичні завдання та практичні кейси до семінарських занять, опановувати термінологічний словник освітнього компонента, готувати презентації, брати участь у дискусіях та обговореннях.

Денна форма навчання:

Кожен здобувач освіти може набрати 100 балів упродовж вивчення освітнього компонента.

Поточний контроль (70 балів): здобувач освіти може одержати 60 балів на семінарських заняттях, що обраховуються як сума 6 відповідей по 10 балів. Також передбачено виконання самостійної роботи дослідно-пошукового характеру (написання тез або підготовка та представлення презентації з теми, що узгоджена з викладачем) – 10 балів.

Підсумковий контроль (30 балів): передбачено написання модульної контрольної роботи за теоретичним матеріалом після лекцій, що оцінюється в 20 балів. Наприкінці вивчення освітнього компонента здобувач освіти проходить усне опитування на знання термінів (*УОТ), що вивчалися на лекціях та семінарських заняттях (10 балів за знання 10 термінів). Опитування оцінюється в 10 балів.

Заочна форма навчання:

Кожен здобувач освіти може набрати 100 балів упродовж вивчення освітнього компонента.

Поточний контроль (70 балів): здобувач освіти може одержати 60 балів на семінарських заняттях, що обраховуються як сума 4 відповідей по 15 балів. Також передбачено виконання самостійної роботи дослідно-пошукового характеру (написання тез або підготовка та представлення презентації з теми, що узгоджена з викладачем) – 10 балів.

Підсумковий контроль (30 балів): передбачено написання підсумкового тесту за теоретичним матеріалом після лекцій, що оцінюється в 20 балів. Наприкінці вивчення освітнього компонента здобувач освіти проходить усне опитування на знання термінів (*УОТ), що вивчалися на лекціях та семінарських заняттях (10 балів за знання 10 термінів). Опитування оцінюється в 10 балів.

У разі відсутності здобувача освіти на лекційному занятті з поважної причини (тобто наявність довідки про тимчасову непрацездатність, звільнення від занять, заява тощо) здобувач освіти опрацьовує матеріал заняття, на якому був відсутній, показує конспект та виконує тест.

Якщо здобувач освіти був відсутній з поважної причини на семінарському занятті, то після опрацювання відповідної теми, проводиться усне опитування, що має на меті встановити рівень володіння термінами та знань основних тез. Також здобувач освіти представляє виконані практичні кейси з теми.

Якщо здобувач освіти навчається за індивідуальним графіком, то складає всі види

завдань на консультаціях згідно з встановленими часовими лімітами.

За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та / або інформальній освіті.

Під час вивчення освітнього компонента «Освітній менеджмент», визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають курсу «Освітній менеджмент» як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Деталі щодо процедури зарахування результатів регулюються [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#).

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання підготовки до та виконання завдань на практичному занятті (денна / заочна форма здобуття освіти)

Таблиця 4

Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
8-10 балів	11-15 балів	Здобувач виконує завдання у повному обсязі, змістовий компонент відповідає усім сформульованим питанням; здобувач аргументує власну точку зору, проявляє творчий підхід до розв'язання задач, застосовує новітні прийоми та технології, проявляє високий рівень оволодіння матеріалом і термінологією, застосовує м'які навички під час роботи на занятті.
6-7 балів	8-10 балів	Здобувач виконує завдання у повному обсязі, змістовий компонент відповідає усім сформульованим питанням, проте допускає окремі помилки у процесі інтерпретації матеріалу; здобувач аргументує власну точку зору у розв'язанні задач, застосовує новітні прийоми та технології, проявляє достатньо високий рівень оволодіння матеріалом і термінологічним глосарієм, застосовує м'які навички на занятті.
3-5 балів	3-7 балів	Здобувач виконує завдання у неповному обсязі, змістовий компонент частково відповідає усім сформульованим питанням; здобувач допускає помилки у процесі інтерпретації матеріалу, володіє недостатніми навичками аргументації власної точки зору у розв'язанні задач, застосовує традиційні прийоми та технології, проявляє середній рівень оволодіння матеріалом і термінологією та м'якими навичками при роботі на занятті.
0-2 бали	0-2 бали	Здобувач виконує завдання у неповному обсязі, змістовий компонент частково або майже не відповідає усім сформульованим питанням; здобувач припускається помилок у процесі інтерпретації матеріалу; володіє початковими навичками аргументації власного підходу у

		розв'язанні задач, застосовує традиційні прийоми та технології, проявляє низький рівень оволодіння матеріалом, термінологією та м'якими навичками під час роботи на занятті.
--	--	--

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Якщо здобувач освіти не набирає мінімально необхідну кількість балів (75 б.) для освітнього компонента, що має формою контролю іспит за накопичувальною системою упродовж вивчення освітнього компонента або хоче покращити свій результат, то здобувачу освіти дають змогу це зробити в межах перескладання ОК викладачу ([ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)). Накопичені бали за підсумковий контроль анулюються та проводиться усне опитування за білетом. Опитування містить чотири питання (по 25 балів максимально за кожне).

Викладач оцінює рівень знань здобувача освіти з усіх видів діяльності (лекційні та семінарські заняття, тестові завдання, самостійна робота) в балах і фіксує їх у журналі. Підсумкова оцінка за національною шкалою реєструється в екзаменаційній відомості.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Сутність та значення освітнього менеджменту
2. Історія становлення освітнього менеджменту.
3. Система освіти в Україні, її структура, органи державного управління освітою.
4. Державно-громадське управління освітою.
5. Світові тенденції у розвитку освіти.
6. Розвиток освіти в Україні як стратегія змін.
7. Філософія освіти: управлінський контекст.
8. Вплив загальнонаукових підходів на управління освітою.
9. Конкретнонаукові підходи в управлінні освітою.
10. Технології управління освітою.
11. Характеристика освітніх систем як об'єктів управління.
12. Діяльність громадської ради закладу освіти.
13. Діяльність педагогічної ради закладу освіти.
14. Професійна модель керівника закладу освіти.
15. Експертиза компетентності керівника закладу освіти.
16. Аналіз – функція управління закладом освіти.
17. Планування – функція управління закладом освіти.
18. Організація – функція управління закладом освіти.
19. Контроль – функція управління закладом освіти.
20. Регулювання – функція управління закладом освіти.
21. Управлінське рішення.
22. Комунікації в процесі управління.
23. ІКТ в управління освітою.
24. Управління персоналом.
25. Реалізація і регулювання управлінських рішень.
26. Понятійно-термінологічний апарат інноваційного управління освітою.
27. Нормативно-правова база інноваційного розвитку освіти.
28. Класифікація освітніх інновацій.

29. Етапи впровадження нововведень у закладі освіти.
30. Теоретичні основи якості освіти.
31. Оцінювання якості в системі загальної середньої освіти.
32. Атестація закладу освіти в Україні.
33. Державна підсумкова атестація.
34. Зовнішнє незалежне оцінювання.
35. Міжнародні порівняльні дослідження якості освіти.
36. Діяльність закладу позашкільної освіти як освітньої системи.
37. Системно-цільова модель управління закладом позашкільної освіти.
38. Особливості функціонування системи освіти США.
39. Якість освіти ангlosаксонських держав.
40. Особливості функціонування систем освіти Фінляндії, Японії, КНР.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Андросюк В. Педагогічний менеджмент і психодидактика: навч. посібник. Тернопільський національний економічний ун-т. Тернопіль: Економічна думка, 2018. 241 с.
2. Барабаш Ю., Пріма Р., Барабаш Ц. Освітній менеджмент: навчальний посібник. Луцьк: СНУ ім.Лесі України, 2014. 448 с.
3. Дарманська І., Дарманський С., Дичаківський О., Сівак Н. Освітній менеджмент: навчальний посібник. Хмельницький: ХГП. 2021. 200 с.
4. Зливков В., Лукомська С. Діти війни: теоретико-методичні і практичні аспекти психологічної допомоги: Навч. пос. Київ-Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2022. 95 с.
5. Карамушка Л. М. Психологія освітнього менеджменту: Навч. посібник. К.: Либідь, 2004. 424 с.
6. Кобаль В. Організацій й управління навчально-виховним процесом у початковій школі : навч. пос. Мукачево: МДУ, 2015. 140 с.
7. Лунячек В. Педагогічний менеджмент: навчальний посібник. Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2015. 512 с.
8. Лунячек В. Підготовка магістрів державного управління до забезпечення якості освіти: теорія та практика : монографія. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 372 с.
9. Освітній менеджмент. Навчальний посібник / За заг. редакцією Л.І. Даниленко, Л.М. Карамушки. К. : Шкільний світ, 2003. 400 с.
10. Основи освітянського менеджменту: навч. посіб. / І. М. Найдюнов. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. Ч. 2. 270 с.
11. Павлютенков Є. Основи управління школою. Х. : Вид. група «Основа», 2016. 172 с.
12. Проектний менеджмент для інноваційного розвитку освітніх організацій України: навч. посіб. для підготовки магістрів за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проектами», підвищення кваліфікації слухачів, керівників навчальних закладів / З.В. Рябова, А.Б. Єрмоленко, Т.А. Махия та ін.; за заг. ред. академіка В.В. Олійника, магі.Ф. Фреха; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; КультурКонтакт Австрія. К., 2016. 118 с.
13. Семенов О. Стратегія управління освітнім процесом позашкільного навчального закладу. Педагогічний пошук. Луцьк, 2004, № 1. С.43-46.
14. Тимошко Г. М. Організаційна культура керівника загальноосвітнього навчального закладу: теорія та практика : Монографія. Київ, 2014. 710 с. URL: http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/3921/1/36_%D0%9C%D0%9E%D0

15. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокожко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с.

Додаткова

1. Адаптивна модель прогнозування професійного розвитку працівників закладів освіти в умовах ризику та невизначеності. Гладкова В., Рябова З., Пікож Т., *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика»*. Серія «Педагогіка» Випуск 16 (31), 2023.

2. Алендарь Н., Семенов О., Семенова Н. Системно-цільовий менеджмент у позашкільному закладі освіти. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2025. Вип. 2. С. 3–12, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.2.1>

3. Алендарь Н., Семенов О., Семенова Н. Формування управлінської культури керівника сучасного закладу освіти. *Освітні обрії*, 2025. № 1 (60), С. 51-55.

4. Байбакова О. Сучасні погляди на педагогічний менеджмент. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. 2011. Вип. 23. С. 13-16. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2011_23_6

5. Бєлий В. Сучасний освітній менеджмент: профанація чи впровадження. *Відкритий урок*. 2009. № 6. С. 8–11.

6. Васильченко В. Фактори формування управлінської культури керівника сучасної школи. *Управління школою*. 2005. № 28–29. С. 16–20.

7. Вашкулат Л. Фінансовий менеджмент. *Директор школи*. 2004. № 35. С. 6–12.

8. Ващенко Л. Управління інноваційними процесами [в загальноосвітніх навчальних закладах]. *Директор школи*. 2007. № 23–24. С. 3–12.

9. Верхогляд О. Розвиток американського законодавства у сфері вищої освіти в ХХ–ХХІ сторіччі. *Вища школа*. 2010. № 5/6. С. 68–79.

10. Винничук О.Т. Педагогічний менеджмент як теорія і практика управління освітнім процесом. Актуальні проблеми управління закладами освіти в контексті стратегії модернізації освітньої галузі: колективна монографія / за загальною редакцією В.П. Кравця. Г.М. Мешко. Тернопіль : ТИПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 310 с. С. 19-30.

11. Гуменюк Т. Сучасний менеджмент вищої освіти в умовах часу. *Актуальні питання українського інформаційного простору*. 2022. № 2. С.55-64.

12. Ковальчук В. Мистецтво управління іншими [Концептуальні основи управлінням закладом освіти]. *Відкритий урок*. 2010. № 4. С. 14–15.

13. Лунячек В. Підвищення кваліфікації новопризначених керівників освіти: трансформації на сучасному етапі розвитку освіти в Україні. *Нова педагогічна думка*. 2022. № 4 (112). С. 23-33.

14. Лунячек В., Ігнатенко Л. Оцінювання навчальних досягнень учнів у закладах загальної середньої освіти США і Канади. *Нова педагогічна думка*. 2024. № 1 (117). С. 3-11.

15. Рябова З. Консалтинг у закладах освіти в умовах невизначеності. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика»*. Серія «Педагогіка». Випуск 13(25). 2022.

16. Саух І.В. Проблеми розвитку креативного менеджменту та креативної освіти в сучасних умовах. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. Київ: Вид-во ПВНЗ «Київський інститут бізнесу та технологій». № 2 (40). 2019. С. 81-85.

17. Семенов О. Порівняльний аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду формування творчо спрямованої особистості дитини у закладах неформальної освіти. *Порівняльно-педагогічні студії*, 2016. № 1(27). С. 19-25.

18. Технології розвитку державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти у повоєнний час: практичний посібник / Кравець С. Г.,

Мордоус І. О., Попова В. В., Радкевич В. О., Рябова З. В., Царьова Є.С., Чепуренко Я. О.; за голов. ред. В. О. Радкевич. Київ : Інститут професійної освіти НАПН України, 2023. 195 с.

Інтернет-ресурси:

Закон України «Про освіту» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020). URL: [Про повну загальну середню ос... | від 16.01.2020 № 463-IX \(rada.gov.ua\)](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text)

Положення про атестацію педагогічних працівників (2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text>

Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (2024). URL: [Про затвердження Положення про а... | від 15.05.2024 № 686 \(rada.gov.ua\)](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text)

Про затвердження Порядку акредитації та ведення реєстру громадських фахових об'єднань, інших юридичних осіб, що здійснюють незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти (2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0520-22#Text>

Про затвердження Положення про ліцей (2021). URL: [Про затвердження Положення про ... | від 11.10.2021 № 1062 \(rada.gov.ua\)](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0520-22#Text)

Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. URL: [Про затвердження Державного ста... | від 23.11.2011 № 1392 \(rada.gov.ua\)](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0520-22#Text)